

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

12. Dico vobis quia Elias iam venit, cum non cognouerunt eum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

IN MATTHÆI CAP. 17.

12. *Dico vobis quia Elias iam venit, & non cognoverunt eum.*

Mal.4,

Elias
Thesbites
denuo
venturus.

CAVILLABANTVR. Scribæ & Pharisæi contra Christū, eum propterea pro Messia habendum nō esse, quia Elias ante aduentum Messiae venturus erat, iuxta illud Malachiæ. Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam, antequam veniat dies Domini magnus & horribilis, & convertet eos patrum ad filios, & eos filiorum ad patres eorum, ne forte veniam & percutiam terram anathemate. Arguebant ergo Scribæ: Nō est hic Christus, quia Elias necdum venit. Hanc obiectionem proponunt Christo Apostoli, qui sic respondet ut & prophetiam confirmet, & Scribarum tamen peruvicaciam ostendat. Confirmat prophetiam dicens: *Elias quidem venturus est, & restituet omnia.* Hæc verba sic tractat Caluinus, ut errorem Scribarum in eo fruissedoceat, quod verba Malachiæ de Eliâ Thesbite Prophetiam dudum sublato inteligerent quasi in mundum iterum redditurus esset. At vero non in eo positus fuit illorū error, nec Christus hoc refutat, sed disertissimè confirmat. Ait enim illum venturum esse, & omnia restauraturum, id est, Iudeos ad Christi fidem reducaturum. Nam de Iudaici populi restauratione Malachias agit. Error Scribarum erat, & adhuc hæreticorum hodie pertinax est, quod non distinguunt de primo Christi aduentu & de secundo. De secundo aduentu, quem Diem Domini magnū & horribilem vocat, loquutus est Malachias: quem aduentum Elias in persona præcedet, ut in Apocalypsi

Ipsi manifeste docetur, nosque ibi perspicue ostendimus. Quare 70. Interpretes locum illum Malachiæ vertentes, posuerunt expressè: *Mittam vobis Eliam Thebitem.* Deinde si ad literam de Ioanne Baptista intelligeretur, ut volunt haeretici, falsum omnino esset quod hoc loco Christus post mortem Ioan. Baptista dicit, *Elias quidem venturus est;* sicut & illud quod addit, *Restituet omnia.* Neque enim ille quicquam restituit, sed viam tantum Domino præparauit. Falsum quoque esset quod Ioannes Baptista rogatus, nū Elias esset, respondit, *Nons sum.* Falsum denique esset quod Ecclesiasticus de Elia scribit: *Qui inscriptus est in iudicij temporum, εν έλεγούσις καλπες, lenire iracundiam Domini, ρωπάσαι ὄφην κειστός κυρία πρὸς Συμόν,* ad sedandam iram Iudicij Dei venientis cū furore: *cōciliare corporatis ad filium, & restituere syribus Iacob.* Que omnia non nisi de extremo Christi iudicio & ultima Iudiciorum conuersione intelligi possunt, & Malachiæ prophetiam clariorem reddunt. Quod ergo Christus subiungit hoc loco, *Dico autem vobis, quia Elias iam venit, & non cognoverunt eum, &c.* quā secundū literā & personā Eliæ sit manifesta contradic̄tio verborum Christi præcedentium, necessario intelligi debet non secundum literā & personam Eliæ, sed secundum mysticam aliquam similitudinem eius. Et hunc intellectum Euangelium nobis suppeditat, quum alio in loco scriptum sit de Ioanne Baptista: *Ipse præcedet ante illum in spiritu & virtute Eliæ.* Propter officij igitur similitudinem, & spiritum consimilem, de Ioan. Baptista dicit hic Christus, *Elias iam venit.* Et hoc sensu Cap. 11. præcedenti dixerat Christus de Ioanne Baptista ad turbas: *Si vultis recipere i. si absque contentionē & attentē vultis considerare, ipse est Elias qui venturus est.*

est id est. Hic est alter Elias qui vénatus expectatur. Hunc denique intellectum & sensum sequuntur omnes illi Patres antiquissimi, qui duos testes Dei ante Antichristū vēnberos, Enoch & Eliam esse tradiderunt: quos ad Apocal. cap. 11, magno numero produximus.

*Ex quibus omnibus petulantissima hoc loco Caluini verba solide refelluntur, qui postquam ostendit Scribas & Pharisēos Christum recipere noluisse, eo quod Elias non duxit, subiungit. Eodem ferè astu Papistis hodie diabolus fascinat, nō diem Iudicij expectent, donec apparuerint Elias & Enoch. Sed quod Papistis hodie impingit Caluinus, antiquissimorum & doctissimorum Patrum ante multa secula communis sententia erat, ut si per Apocalypsim capite 11, ostendimus. Quibus addit alia August. verba de pecc. orig. libro 2. cap. 23. ubi de illis duobus dicit: *Quos non dubitamus in quibus natu sunt corporibus vivere.* Adde etiam Origenē in hunc locum tract. 2. Iustinum in dial. contra Tryphonem, Hippolytum mart. in homilia de Antichristo, Tertull. in lib. de anima. Theodoretum in cap. 4. Malach. & in epitome diuinorum decretorum cap. penult. Cyrillum Alexand. in Ioan lib. 1 cap. 24. Procopium Gazeum ad cap. 4. Gen Epiphanium hær. 64. & Caſarium Gregor. Nazanzeni fratrem dial. 3. cuius verba citat Cedrenus in compendio hister. in Domitiano. Hos omnes Patres & alios alibi citatos, Augustinum, Hilarium, Hieron. Ambros. Prosperum, Gregorium Magnum, Bedam, Chrysost. Theophylactum, Occumenium, Damascenum, Aretham, iuxta impium Caluinum fascinavit diabolus. Sed sic solet impostorille, quae oīnum Patrum communis & recepta sententia est, Papistis hodie tribuere;*

quali

**Caluini
procacitas
retuditur.**

**Caluinus
Papistarū
nomine
rotā An-
tiquitatē
accusat.**

quasi moderna esset Catholicorum opinio , & non totius antiquitatis iudicium , quod homo impudens condemnat.

20. Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis moniti huic, Transi hinc illuc; & transibit.

CA V E N D I sunt hic hæretorum commentarij, Caluini maximè , qui totum hunc Christi sermonem hyperbolicum esse pro certo affirmat. Sed certo certius est audacem hæreticum certissime falli. Quum enim Christus hic loquatur non de vulgari omnium credentium fide, sed, vt Caluinus ipse fatetur, de speciali seu particulari fide, quam fidē miraculorū ille vocat, quūmque; fidei gradus sit, non fidei species, & de qua Paulus ait, Alteri fides in eodem spiritu, non 1. Cor. 12 est hyperbola, sed sermo proprius ac verus, quòd quitali ac tanta fide prædicti sunt, id est, feruenti Fides misericordia & acri, sicut granum sinapis est, montes de loco raculorū, transferent. Nam & Gregorium Neocæsariensem Episcopū, maximi zeli & ardoris virum, qui in sua diœcesi quum nisi 17. fideles primum inuenisset, in ea moriens non nisi 17. infideles reliquit, montem de suo loco per hanc fidem transfulisse, post Eusebium in historia Ecclesiast. re- Lib. 7. ferunt Ruffinus ac Hieronymus in Catal. viro- cap. 25. rum illustrium . Non est igitur hæc fides ad communem totius Ecclesiae fidem extendenda, vt vult Caluinus, sed est paucorum virtute præstantium singulare donum, vt Paulus recenset; nempe eorum qui vacui vitijs, liberi à perturbationibus animi, & soluti à curis seculi, ingentem animo fiduciam concipiunt, Deoque arctius adhærēt, vt eleganter in hunc locum docet Euthymius. Tales erant

L 5 Martinus,